

МИХАЙЛОВ КОСТЯНТИН МИКОЛАЙОВИЧ
(29. XII. 1882–03. IV. 1961)

піаніст, педагог,
заслужений діяч мистецтв України, професор

Історія Національної музичної академії України (колишньої Київської консерваторії) нерозривно пов'язана з іменем Костянтина Миколайовича Михайлова, одного з найповажніших фундаторів київської фортепіанної школи. К. М. Михайлов одержав музичну освіту у Київському музичному училищі та юридичну у Київському університеті (1907 р.) і, вже працюючи старшим викладачем по класу фортепіано, закінчив Петербурзьку консерваторію екстерном, отримавши диплом «вільного художника» (1913 р.). Вихованець патріарха київської піаністики Володимира В'ячеславовича Пухальського¹, К. М. Михайлов став активним помічником свого вчителя у справі організації Київської консерваторії (1913 р.), а в подальшому безпосереднім творцем вітчизняної музичної культури протягом майже двох третин двадцятого століття.

Від перших днів існування консерваторії та до останніх днів свого життя К. М. Михайлов обіймав цілий ряд відповідальних посад, що свідчить про його невичерпну енергію та величезний авторитет як музиканта і видатного культурного діяча. Він був помічником і секретарем Художньої ради консерваторії (до 1921 р.), директором Київської консерваторії (1922–1926 рр.), заступником директора з навчальної та наукової роботи консерваторії (1918–1922 рр.) і Музично-драматичного інституту ім. М. В. Лисенка (1927–1934 рр.), завідувачем кафедри спеціального фортепіано (1934–1961 рр.). За ініціативою К. М. Михайлова були відкриті дитячі відділення при консерваторіях (1920–1922 рр.), відділ соціального виховання, на базі якого було створено музично-педагогічний факультет (1923 р.), перша в СРСР музична

¹ Дивись сторінку 324 цього видання.

школа-десятирічка (1935 р.). Грандіозний обсяг діяльності К. М. Михайлова охоплював чимало сфер музичної культури і за межами Київської консерваторії. Він працював директором Київського державного оперного театру (1920–1921 рр.), заступником директора Київської державної філармонії (1923 р.), очолював численні художні комісії та методичні ради різних організацій і навчальних закладів.

Життя К. М. Михайлова було наповнене величезною кількістю подій, які так чи інакше впливали на його мистецькі погляди та художні оцінки. Його оточення складалось з цілої плеяди видатних представників музичної культури. Імена В. Пухальського, О. Глазунова, Р. Глієра, Г. Нейгауза¹, О. Гольденвейзера, Л. Ніколаєва та багатьох інших «блискучих персонажів» його життя увічнені у монографіях, наукових дослідженнях, виданих архівах. Отже, саме найвищий рівень особистості К. М. Михайлова зобов'язує до уважного прочитання його спадщини, оскільки київська фортепіанна школа першої половини двадцятого століття справедливо може бути названа «школою епохи Михайлова».

Тетяна Рощина

¹ Дивись сторінки 310 і 47 цього видання.